

VEDA UNION
CAMAKAM

Camakam Anuvāka 1 - 11

Devanāgarī, transliteration and translation text.
Also includes a text with phonetic changes of anusvāra and visarga.

Translations and additional commentaries by Dr. R.L. Kashyap from SAKSI (Sri Aurobindo Kapali Sastry Institute of Vedic Culture), Bangalore, India.

Anuvāka 1

In this first anuvāka, the powers to be manifested in the sacrificer are the physical, vital and mental powers, primarily those associated with prāṇa or life energy. These powers are needed for successful completion of the many types of work encountered in everyday life. They include will-power, effort, the powers of breath like prāṇa, apāna, vyāna, well-developed body with healthy limbs, bones, joints, etc. The prayer is that all these powers be perfectly manifested in us in complete harmony with each other.

1 अ॒ग्ना॒विष्णू॑ स॒जोष॑से॒माव॑र्धन्तु वा॒ गिरः॑ ।
agnāviṣṇū sajoṣasemāvārdhantu vām girah ।

O Agni and Viṣṇu, may these Words gladden you in unison;

2 द्यु॒म्नैर्वा॑जे॒भिरा॑गतम् ॥
dyumnairvājebhirāgatam ॥

you come with radiance and plenitude.

3 वा॒जश्च॑ मे प्रस॒वश्च॑ मे प्रय॒तिश्च॑ मे
vājaśca me prasavaśca me prayatiśca me

Plentiful resources of many types, origination, effort, (may all these powers develop perfectly) in me;

4 प्र॒सि॒तिश्च॑ मे धी॒तिश्च॑ मे क्र॒तुश्च॑ मे
prasitiśca me dhitiśca me kratuśca me

inclination, thought, will-power,

5 स्वर॑श्च मे श्लो॒कश्च॑ मे श्रा॒वश्च॑ मे
svaraśca me ślokaśca me śrāvaśca me
speech, fame, renown,

6 श्रु॒तिश्च॑ मे ज्यो॒तिश्च॑ मे सु॒वश्च॑ मे
śrutiśca me jyotiśca me suvaśca me
revelation, light, world of light,

7 प्रा॒णश्च॑ मेऽपा॒नश्च॑ मे व्या॒नश्च॑ मेऽसु॒श्च॑ मे चि॒त्तं च॑ म्
prāṇaśca me'pānaśca me vyānaśca me'suśca me cittaṁ ca ma
(main breath) prāṇa, apāna (downward breath), vyāna (distributing breath), life-force, consciousness,

8 आ॒धी॒तं च॑ मे वाक्क॑ मे म॒नश्च॑ मे
ādhitam ca me vākca me manaśca me
learning, speech, mind,

9 चक्षुश्च मे श्रोत्रं च मे दक्षश्च मे
 cakṣuśca me śrotraṁ ca me dakṣaśca me
eyes, ears, discernment,¹

10 बलं च म ओजश्च मे सहश्च म
 balaṁ ca ma ojaśca me sahaśca ma
strength, might, force,

11 आयुश्च मे जरा च म आत्मा च मे
 āyusca me jarā ca ma ātmā ca me
life, (control of) decay, soul,

12 तनूश्च मे शर्म च मे वर्म च मेऽङ्गानि च मे
 tanūśca me śarma ca me varma ca me'ṅgāni ca me
body, happiness, armour, organs or limbs,²

13 अस्थानि च मे परूग्मि च मे
 asthāni ca me parūgmī ca me
bones, joints,

14 शरीराणि च मे ॥१॥
 śarīrāṇi ca me ||1||
subtle bodies.³

¹ The power of eyes and ears become perfect only by the use of discrimination; otherwise we get only the surface information.

² varma: the subtle covering which protects our bodies from external (hostile forces), gross or subtle

³ may my joints etc., become perfect

Single words (of items praid for)

वा॒जः । प्र॒स॒वः । प्र॒य॒तिः । प्र॒सि॒तिः । धी॒तिः । क्र॒तुः । स्वरः॑ । श्लो॒कः । श्रा॒वः । श्रु॒तिः ।
 ज्यो॒तिः । सु॒वः । प्रा॒णः । अ॒पा॒नः । व्या॒नः । असुः॑ । चि॒त्त॒म् । आ॒धी॒त॒म् । वाक् । मनः॑ ।
 चक्षुः॑ । श्रो॒त्रम् । दक्षः॑ । बल॒म् । ओजः॑ । सहः॑ । आयुः॑ । ज॒रा । आ॒त्मा । त॒नूः । शर्म॑ ।
 वर्म॑ । अ॒ङ्गानि॑ । अ॒स्थानि॑ । परू॒र्ग्षि । शरी॑राणि ॥

vājah | prasavaḥ | prayatiḥ | prasitiḥ | dhītiḥ | kratuḥ |
 svaraḥ | ślokaḥ | śrāvaḥ | śrutiḥ | jyotiḥ | suvaḥ | prāṇaḥ |
 apānaḥ | vyānaḥ | asuḥ | cittaṁ | ādhītaṁ | vāk | manaḥ |
 cakṣuḥ | śrotraṁ | dakṣaḥ | balaṁ | ojaḥ | sahaḥ | āyuh |
 jarā | ātmā | taṇūḥ | śarma | varma | aṅgāni | asthāni |
 parūrṅṣi | śarīrāṇi ॥

Anuvāka 2

This anuvāka lists the goals that are to be attained with the powers requested in the earlier anuvāka. The goals deal with those achievable primarily by the prāṇa energy. The goals include pre-eminence, enjoyment of the play in life, all-sided progress, wealth, choice of auspicious paths in life, etc. Even though the list mentions thought and right thinking, these are aspects under the sway of prāṇa and not the things under the control of mind.

1 ज्यैष्ठ्यं च म आधिपत्यं च मे मन्युश्च मे
jyais̥ṭhyam̐ ca ma ādhipatyam̐ ca me manyuśca me

Pre-eminence, overlordship, and righteous wrath,

2 भामश्च मेऽमश्च मेऽम्भश्च मे
bhāmaśca me'maśca me'mbhaśca me

blazing or anger, strength, impetuosity or spontaneity,⁴

3 जेमा च मे महिमा च मे वरिमा च मे
jemā ca me mahimā ca me varimā ca me

victorious power, greatness, breadth,

4 प्रथिमा च मे वर्ष्मा च मे
prathimā ca me varṣmā ca me

extent or wideness, might,

⁴ All the four qualities manyu..., ambhaḥ together indicate the spontaneous and energetic response to the forces of evil without calculation of immediate gain or loss.

5 द्राघुया च मे वृद्धं च मे वृद्धिश्च मे
drāghuyā ca me vṛddham̐ ca me vṛddhiśca me

length, growth, growing,

6 सत्यं च मे श्रद्धा च मे जगच्च मे
satyam̐ ca me śraddhā ca me jagacca me

truth, faith, world or movement,

7 धनं च मे वशश्च मे त्विषिश्च मे क्रीडा च मे
dhanam̐ ca me vaśaśca me tviṣiśca me krīḍā ca me

wealth, power, flaming energy, play,

8 मोदश्च मे जातं च मे जनिष्यमाणं च मे
modaśca me jātam̐ ca me janīṣyamāṇam̐ ca me

delight, what is born, what is to be born,

9 सूक्तं च मे सुकृतं च मे
sūktam̐ ca me sukṛtam̐ ca me

good words, good deeds,

10 वित्तं च मे वेद्यं च मे

vittam ca me vedyam ca me

that which spreads (vittam), that which is to be known,⁵

11 भूतं च मे भविष्यच्च मे सुगं च मे

bhutam ca me bhaviṣyaccā me sugam ca me

past, future, auspicious goals,

12 सुपथं च म ऋद्धं च म ऋद्धिश्च मे

supatham ca ma ṛddham ca ma ṛddhiśca me

auspicious paths in life, affluence, all-sided progress,

13 क्लृप्तं च मे क्लृप्तिश्च मे

klṛptam ca me klṛptiśca me

agreement, agreeing,

14 मतिश्च मे सुमतिश्च मे ॥ २ ॥

matīśca me sumatīśca me ||2||

thought, right thinking.

Single words (of items praid for)

ज्यैष्ठ्यम् । आधिपत्यम् । मन्युः । भामः । अमः । अम्भः । जेमा । महिमा । वरिमा ।
प्रथिमा । वर्षा । द्राघुया । वृद्धम् । वृद्धिः । सत्यम् । श्रद्धा । जगत् । धनम् । वशः ।
त्विषिः । क्रीडा । मोदः । जातम् । जनिष्यमाणम् । सूक्तम् । सुकृतम् । वित्तम् । वेद्यम् ।
भूतम् । भविष्यत् । सुगम् । सुपथम् । ऋद्धम् । ऋद्धिः । क्लृप्तम् । क्लृप्तिः । मतिः । सुमतिः ॥

jyaiṣṭhyam । ādhīpatyam । manyuḥ । bhāmaḥ । amaḥ ।
ambhaḥ । jemā । mahimā । varimā । prathimā । varṣmā ।
drāghuyā । ṛddham । ṛddhiḥ । satyam । śraddhā । jagat ।
dhanam । vaśaḥ । tviṣiḥ । krīḍā । modaḥ । jātam ।
janiṣyamāṇam । sūktam । sukṛtam । vittam । vedyam ।
bhutam । bhaviṣyat । sugam । supatham । ṛddham ।
ṛddhiḥ । klṛptam । klṛptiḥ । matīḥ । sumatīḥ ॥

⁵ vittam: is usually given the narrow meaning of physical riches

Anuvāka 3

Here are listed the goals to be attained primarily by the use of mental powers. The prayer is, 'may these goals in their perfection be attained through the yajña'. The list includes teaching, discovery, eagerness for knowledge and Truth, immortality, understanding the rhythms in life, quest for immortality, freedom from diseases understanding the available paths in life and the choice of the right path. It includes the ability to sleep well, a power associated both with mind and prāṇa.

1 शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे
śam ca me mayāśca me priyam ca me'nukāmaśca me

Happiness, bliss, delight, wish for necessities, (may these qualities develop) in me;

2 कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च मे
kāmaśca me saumanasaśca me bhādraṁ ca me śreyaśca
me

desire, kindness, auspiciousness, most excellent felicities,

3 वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे
vasyāśca me yaśāśca me bhagaśca me draviṇaṁ ca me

habitation, glory, enjoyment, riches,

4 यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे
yantā ca me dhartā ca me kṣemaśca me

direction or teaching, serving or supporting (parents and others), protection,

5 धृतिश्च मे विश्वं च मे
dhṛtiśca me viśvaṁ ca me

fortitude, all (noble) qualities,

6 महश्च मे संविच्च मे ज्ञात्रं च मे
mahāśca me saṁvicca me jñātraṁ ca me

greatness, discovery, knowledge,

7 सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च मे
sūśca me prasūśca me sīraṁ ca me layaśca ma

creations, mothering, effort, rhythm,⁶

8 ऋतं च मेऽमृतं च मेऽयक्ष्मं च मेऽनामयच्च मे
ṛtaṁ ca me'mṛtaṁ ca me'yakṣmaṁ ca me'nāmayacca me

right action (Truth in movement), immortality, freedom from severe illness, freedom from diseases,

⁶ Alternate meanings: sīra: plough, laya: harrow, sū: creation, release of the powers inside

9 जी॒वा॒तु॒श्च॒ मे॒ दी॒र्घा॒यु॒त्वं॑ च॒ मेऽन॒मि॒त्रं॑ च॒ मेऽभ॑यं च मे
 jīvātuśca me dīrghāyutvaṁ ca me'namitraṁ ca me'bhayaṁ
 ca me

access for healing, long life, freedom from foe, freedom from fear,

10 सु॒गं॑ च॒ मे॒ शय॑नं च मे
 sugaṁ ca me śayanam ca me

good journey (of life) (sugam), good sleep (śayanam).

11 सू॒षा॑ च॒ मे॒ सु॒दि॒नं॑ च मे ॥३॥
 sūṣā ca me sudinaṁ ca me ||3||

May the dawns and the days be auspicious for me.

Single words (of items praid for)

श॒म् । म॒यः॑ । प्रि॒यम् । अ॒नु॒का॒मः॑ । का॒मः॑ । सौ॒म॒न॒सः॑ । भ॒द्रम् । श्रे॒यः॑ । व॒स्यः॑ । य॒शः॑ ।
 भ॒गः॑ । द्र॒वि॒णम् । य॒न्ता । ध॒र्ता । क्षे॒मः॑ । धृ॒तिः॑ । वि॒श्वम्॑ । म॒हः॑ । सं॒वित् । ज्ञा॒त्रम्॑ । सूः ।
 प्र॒सूः । सी॒रम्॑ । ल॒यः । ऋ॒तम् । अ॒मृ॒तम्॑ । अ॒य॒क्ष्मम् । अना॑मयत् । जी॒वा॒तुः॑ । दी॒र्घा॒यु॒त्वम् ।
 अ॒न॒मि॒त्रम् । अ॒भ॒यम् । सु॒गम् । श॒य॒नम् । सू॒षा । सु॒दि॒नम्॑ ॥

śam | mayāḥ | priyam | anukāmaḥ | kāmāḥ |
 saumanasaḥ | bhadrām | śreyaḥ | vasyāḥ | yaśaḥ |
 bhagaḥ | draviṇam | yantā | dhartā | kṣemaḥ | dhṛtiḥ |
 viśvam | mahāḥ | saṁvit | jñātram | sūḥ | prasūḥ | sīram |
 layaḥ | ṛtam | amṛtam | ayakṣmam | anāmayat | jīvātuḥ |
 dīrghāyutvam | anamitram | abhayam | sugam |
 śayanam | sūṣā | sudinam ||

Anuvāka 4

This anuvāka describes the powers or qualities which nourish both our gross and subtle bodies. It clearly includes abounding force, pleasant and true words, mental clarities, recognition of the delight in all our works, all pervading nature, freedom from hunger etc.

This section mentions the names of varieties of grains such as rice, barley, wheat, lentils, wild rice, kidney beans, sesame, etc. Because of the oneness of nature and the humankind, each type of grain, pea or seed, represents a force which is needed in our body. They are endowed with attractive tastes so that our mouths accept them easily. The prayer is that the powers associated with these grains, seeds or herbs, may perfectly manifest in us.

1 ऊ॒र्क॑ मे॒ सू॒नृ॒ता॑ च॒ मे॒ प॒य॑श्च॒ मे॒ र॒स॑श्च॒ मे॒

ūrka me sūnṛtā ca me payāśca me rasaśca me

Abounding force, true and pleasant words, milk of knowledge, sap or essence, (may the qualities or things become perfect) in me;

2 घृ॒तं च॑ मे॒ म॒धु॑ च॒ मे॒ स॒ग्धि॑श्च॒ मे॒ स॒पी॑तिश्च॒ मे॒

ghṛtaṁ ca me madhu ca me sagdhiśca me sapītiśca me

mental clarity (ghee), (recognition of) delight or honey, delectable (food), nourishment for all,

3 कृ॒षि॑श्च॒ मे॒ वृ॒ष्टि॑श्च॒ मे॒ जै॒त्रं॑ च॒ म॒ औ॒द्भि॑द्यं च॒ मे॒

kṛṣiśca me vṛṣṭiśca me jaitraṁ ca ma audbhidyaṁ ca me

effort (agriculture), energies (rain), conquest, victory,

4 र॒यि॑श्च॒ मे॒ रा॒य॑श्च॒ मे॒ पु॒ष्टं॑ च॒ मे॒ पु॒ष्टि॑श्च॒ मे॒

rayiśca me rāyaśca me puṣṭaṁ ca me puṣṭiśca me

felicities, riches, growth, nourishment,

5 वि॒भु॑ च॒ मे॒ प्र॒भु॑ च॒ मे॒ ब॒हु॑ च॒ मे॒ भू॒य॑श्च॒ मे॒

vibhu ca me prabhu ca me bahu ca me bhūyaśca me

all-pervading nature, lordship, many (friends), wideness,

6 पू॒र्णं॑ च॒ मे॒ पू॒र्ण॑तरं च॒ मे॒ऽक्षि॑तिश्च॒ मे॒

pūrṇaṁ ca me pūrṇataraṁ ca me'kṣitiśca me

wholeness, plenitude, imperishableness,

7 कू॒य॑वाश्च॒ मे॒ऽन्नं॑ च॒ मे॒ऽक्षु॑च्च॒ मे॒

kūyavāśca me'annaṁ ca me'kṣucca me

(power in) small sized grains, food, freedom from hunger,

8 व्री॒ह॑यश्च॒ मे॒ य॒वा॑श्च॒ मे॒ मा॒षा॑श्च॒ मे॒

vṛihayaśca me yavāśca me māṣāśca me

(power in) rice, barley, beans,

9 तिला॑श्च मे मु॒द्गाश्च॑ मे ख॒ल्वा॑श्च मे
tilāśca me mudgāśca me khalvāśca me

(power in) sesame, kidney beans, vetches,

10 गो॒धूमा॑श्च मे म॒सुरा॑श्च मे
godhūmāśca me maśurāśca me

(power in) wheat, lentils,

11 प्रि॒यंग॑वश्च मेऽण॑वश्च मे
priyaṅgavaśca me'ṇavaśca me

(power in) millet, fine paddy,

12 श्या॒माका॑श्च मे नी॒वारा॑श्च मे ॥४॥
śyāmākāśca me nīvārāśca me ||4||

(power in) panic grass, wild rice. May all these manifest in me or for me through yajña.

Single words (of items praid for)

ऊ॒र्क । सू॒नृता॑ । प॒यः । र॒सः । घृ॒तम् । म॒धु । स॒ग्धिः । स॒पी॒तिः । कृ॒षिः । वृ॒ष्टिः । जै॒त्रम् ।
औ॒द्भि॒द्यम् । र॒यिः । रा॒यः । पु॒ष्टम् । पु॒ष्टिः । वि॒भु । प्र॒भु । ब॒हु । भू॒यः । पू॒र्णम् । पू॒र्ण॑तरम् ।
अ॒क्षि॑तिः । कू॒य॒वाः । अ॒न्नम् । अ॒क्षु॒त् । व्री॒ह॒यः । य॒वाः । मा॒षाः । ति॒लाः । मु॒द्गाः ।
ख॒ल्वाः । गो॒धूमाः॑ । म॒सुराः॑ । प्रि॒यंग॑वः । अ॒ण॑वः । श्या॒माकाः॑ । नी॒वाराः॑ ॥

ūrka | sūnṛtā | payaḥ | rasaḥ | gṛtam | madhu | sagdhiḥ |
sapītiḥ | kṛṣiḥ | vṛṣṭiḥ | jaitram | audbhidyam | rayiḥ |
rāyaḥ | puṣtam | puṣṭiḥ | vibhu | prabhu | bahu | bhūyaḥ |
pūrṇam | pūrṇataram | akṣitiḥ | kūyavāḥ | annam |
akṣut | vrīhayaḥ | yavāḥ | māṣāḥ | tilāḥ | mudgāḥ |
khalvāḥ | godhūmāḥ | maśurāḥ | priyaṅgavaḥ | aṇavaḥ |
śyāmākāḥ | nīvārāḥ ||

Anuvāka 5

The prayer is: 'may I be in harmony with all these aspects of nature and may their powers manifest in me.

1 अश्मा च मे मृत्तिका च मे गिरयश्च मे
aśmā ca me mṛttikā ca me girayaśca me

Stone, clay, hills, (may these be auspicious for me).

2 पर्वताश्च मे सिकताश्च मे वनस्पतयश्च मे
parvatāśca me sikatāśca me vanaspatayaśca me
mountains, sand, trees,

3 हिरण्यं च मेऽयश्च मे सीसं च मे
hiraṇyaṁ ca me'yaśca me sīsaṁ ca me
gold, bronze, lead,⁷

4 त्रपुश्च मे श्यामं च मे लोहं च मेऽग्निश्च मे आपश्च मे
trapuśca me śyāmaṁ ca me lohaṁ ca me'gniśca ma āpaśca
me
tin, iron, copper, fire, water,

5 वीरुधश्च म ओषधयश्च मे कृष्टपच्यं च मे
vīrudhaśca ma oṣadhayaśca me kṛṣṭapaçyam ca me
roots and herbs, what grows on ploughed land,

6 अकृष्टपच्यं च मे ग्राम्याश्च मे पशव आरण्याश्च यज्ञेन कल्पन्तां
akṛṣṭapaçyam ca me grāmyāśca me paśava āraṇyāśca
yajñena kalpantām
what grows on unploughed land, tame and wild cattle, may they all become harmonious
through the sacrifice;

7 वित्तं च मे वित्तिश्च मे भूतं च मे भूतिश्च मे
vittaṁ ca me vittiśca me bhūtaṁ ca me bhūtiśca me
(may I have) wealth, gain of wealth, attainment, attaining,

8 वसु च मे वसतिश्च मे कर्म च मे शक्तिश्च मे
vasu ca me vasatiśca me karmā ca me śaktiśca me
riches, dwelling, action, power or energies,

⁷ aya: that which is strong, usually refers to iron; it could refer to bronze also, since shyāma, a black metal has to be iron.

9 अर्थश्च म॒ ए॒मश्च॒ म॒ इति॑श्च॒ मे॒ गति॑श्च॒ मे ॥५॥

arthaśca ma॒ emaśca ma॒ itiśca me॒ gatiśca me ॥5॥

aim, strength, loving, reaching the goal (may all these qualities develop in me through the sacrifice).

Single words (of items praid for)

अ॒श्मा॑ । मृ॒त्तिका॑ । गि॒रयः॑ । पर्व॑ताः । सि॒कताः॑ । वन॒स्पत॑यः । हि॒र॒ण्य॑म् । अ॒यः । सी॒सम्॑ ।
त्र॒पु । श्या॒मम् । लो॒हम् । अ॒ग्निः । आ॒पः । वी॒रु॒धः । ओष॑धयः । कृ॒ष्ट॒प॒च्यम् । अ॒कृ॒ष्ट॒प॒च्यम् ।
ग्रा॒म्याः । आ॒र॒ण्याः । वि॒त्तम् । वि॒त्तिः । भू॒तम् । भू॒तिः । वसु॑ । व॒स॒तिः । कर्म॑ । शक्तिः ।
अर्थः॑ । ए॒मः । इति॑ । गतिः॑ ॥

aśmā । mṛttikā । girayaḥ । parvatāḥ । sikatāḥ ।
vanaspatayaḥ । hiranyam । ayaḥ । sīsam । trapu ।
śyāmam । loham । agniḥ । āpaḥ । vīrudhaḥ । ośadhayaḥ ।
kṛṣṭapacyam । akṛṣṭapacyam । grāmyāḥ । āraṇyāḥ ।
vittam । vittih । bhūtam । bhūtiḥ । vasu । vasatiḥ । karma ।
śaktih । arthaḥ । emaḥ । itiḥ । gatiḥ ॥

Anuvāka 6

Each God like Agni or Indra is a cosmic power which can endow our bodies with specific psychological powers. For instance, Agni is the power of will, Indra is the lord of the divine mind including its many aspects; Savitr or Sun is the supreme creator; Bṛhaspati represents vastness, etc. The prayer is that may all these Gods come in and grow in us perfectly manifesting their powers just as a child grows in a mother's womb.

1 अग्निश्च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ सोम॑श्च म॒
agniścā ma indraśca me somaśca ma
Agni, Indra, Soma,

2 इन्द्र॑श्च मे॒ सवि॑ता च॒ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒
indraśca me savitā ca ma indraśca me
Indra, Savitr, Indra,

3 सर॑स्वती च॒ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ पूषा॑ च॒ म॒
sarasvatī ca ma indraśca me pūṣā ca ma
Sarasvati, Indra, Pūshan,

4 इन्द्र॑श्च मे॒ बृह॑स्पतिश्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒
indraśca me bṛhaspatiśca ma indraśca me
Indra, Bṛhaspati, Indra,

5 मि॒त्रश्च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ वरु॑णश्च॒ म॒
mitraśca ma indraśca me varuṇaśca ma
Mitra, Indra, Varuṇa,

6 इन्द्र॑श्च मे॒ त्वष्टा॑ च॒ म॒
indraśca me tvaṣṭā ca ma
Indra, Tvaṣṭa,

7 इन्द्र॑श्च मे॒ धा॒ता च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒
indraśca me dhātā ca ma indraśca me
Indra, Dhātṛ, Indra,

8 विष्णु॑श्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ऽश्वि॑नौ च॒ म॒
viṣṇuśca ma indraśca me 'śvinau ca ma
Viṣṇu, Indra, Aśvins,

9 इन्द्र॑श्च मे॒ मरु॑तश्च॒ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒
indraśca me marutaśca ma indraśca me
Indra, Maruts, Indra,

10 विश्वे च मे देवा इन्द्रश्च मे पृथिवी च म
viśve ca me devā indraśca me pṛthivī ca ma

All-Gods, Indra, Earth,

11 इन्द्रश्च मेऽन्तरिक्षं च म इन्द्रश्च मे
indraśca me'ntarikṣam ca ma indraśca me

Indra, midworld, Indra,

12 द्यौश्च म इन्द्रश्च मे दिशश्च म इन्द्रश्च मे
dyauśca ma indraśca me diśāśca ma indraśca me

Heaven, Indra, quarters or space; Indra,

13 मूर्द्धा च म इन्द्रश्च मे प्रजापतिश्च म इन्द्रश्च मे ॥ ६ ॥
mūrdhā ca ma indraśca me prajāpatiśca ma indraśca me
||6||

*the worlds above (head), Indra, Prajāpati, Indra. May all these Gods and Goddesses
manifest in me through yajña.*

Single words (of items praid for)

अग्निः । इन्द्रः । सोमः । इन्द्रः । सविता । इन्द्रः । सरस्वती । इन्द्रः । पूषा । इन्द्रः ।
बृहस्पतिः । इन्द्रः । मित्रः । इन्द्रः । वरुणः । इन्द्रः । त्वष्टा । इन्द्रः । धाता । इन्द्रः ।
विष्णुः । इन्द्रः । अश्विनौ । इन्द्रः । मरुतः । इन्द्रः । विश्वे । देवाः । इन्द्रः । पृथिवी ।
इन्द्रः । अन्तरिक्षम् । इन्द्रः । द्यौः । इन्द्रः । दिशः । इन्द्रः । मूर्द्धा । इन्द्रः । प्रजापतिः ।
इन्द्रः ॥

agnih | indrah | somah | indrah | savita | indrah |
sarasvati | indrah | pusā | indrah | brhaspatiḥ | indrah |
mitrah | indrah | varuṇah | indrah | tvaṣṭā | indrah |
dhātā | indrah | viṣṇuḥ | indrah | aśvinau | indrah |
marutaḥ | indrah | viśve | devāḥ | indrah | pṛthivī |
indrah | antarikṣam | indrah | dyauḥ | indrah | diśah |
indrah | mūrdhā | indrah | prajāpatiḥ | indrah ||

Anuvāka 7

In the inner yajña, each, word like amśu, raśmi represents an aspect of self-offering to the respective deity i.e., each epithet represents an aspect of the cosmic power which accepts the Soma of Delight; the Soma is being shared by all the deities; this sharing symbolically represents the harmony among the different powers and the harmony of their manifestation in our bodies. The epithets include the name of God like Maruts or the phrase marutvata, power belonging to the Gods Maruts. The epithets include the powers themselves without symbolism such as effulgence, the light within (upāṃṣu), inner controller (antaryāma). In the ritual, words occurring here such as amśu, raśmi, etc., stand for the names of cups in which the Soma juice is offered to the respective deities.

1 अ॒गं॒शुश्च॑ मे॒ र॒श्मिश्च॑ मेऽदा॑भ्यश्च॒ मे
agm̐śuśca' me raśmiśca' me'dābhyaśca' me

(Power of) effulgence, rays, the unassailable one,

2 अधि॑पतिश्च॒ म उपा॑गं॒शुश्च॑ मे
adhīpatiśca' ma upāgm̐śuśca' me

(power of) overlord, the light within,

3 अन्तर्या॑मश्च॒ म ऐन्द्र॑वाय॒वश्च॑ मे
antaryāmaśca' ma aindravāyavaśca' me

(power of) the inner controller, Indra and Vayu,

4 मैत्रावरु॑णश्च॒ म आश्वि॑नश्च॒ मे
maitrāvaruṇaśca' ma āśvinaśca' me

(power of) Mitra and Varuṇa, Ashvins,

5 प्रतिप्र॑स्थानश्च॒ मे शु॒क्रश्च॑ मे॒ मन्थी॑ च॒ म
pratiprasthānaśca' me śukraśca' me manthī ca' ma

foundation, Śukra, churning (manthī),

6 आग्र॑यणश्च॒ मे वैश्व॑दे॒वश्च॑ मे
āgrayaṇaśca' me vaiśvadevaśca' me

leader, All-Gods,

7 ध्रु॒वश्च॑ मे॒ वैश्वान॑रश्च॒ म ऋ॒तुग्र॑हाश्च॒ मे
dhruvaśca' me vaiśvānaraśca' ma ṛtugrahāśca' me

firmness, Universal Godhead, Divine Timing,

8 अति॑ग्राह्याश्च॒ म ऐन्द्रा॑ग्निश्च॒ मे
atigrāhyāśca' ma aindrāgniśca' me

firm hold (of Gods), Indra and Agni,

9 वैश्वदेवश्च॑ मे मरुत्वतीया॑श्च॑ मे
vaiśvadevaśca me marutvatīyāśca me

(offering for) All-Gods, for Maruts,

10 माहेन्द्रश्च॑ म आदित्यश्च॑ मे सावित्रश्च॑ मे
māhendraśca ma ādityaśca me sāvitraśca me

Māhendra, Āditya, Savitr

11 सारस्वतश्च॑ मे पौष्णश्च॑ मे
sārasvataśca me pauṣṇaśca me

Sarasvāt or Sarasvati, Pūṣaṇ,

12 पालीवतश्च॑ मे हारियोजनश्च॑ मे ॥७॥
pātnīvataśca me hāriyojanaśca me ॥7॥

the śaktis (wives) of Gods, the yoked steeds.

Single words (of items praid for)

अ॒गं॒शुः । र॒श्मिः । अदा॑भ्यः । अधि॑पतिः । उ॒पा॒गं॒शुः । अ॒न्त॒र्या॒मः । ऐ॒न्द्र॒वा॒यवः ।
मै॒त्रा॒वरु॑णः । आ॒श्विनः । प्र॒ति॒प्र॒स्था॑नः । शु॒क्रः । म॒न्थी । आ॒ग्र॒यणः । वैश्व॑देवः । ध्रु॒वः ।
वैश्वान॑रः । ऋ॒तु॒ग्र॒हाः । अ॒ति॒ग्रा॒ह्याः । ऐ॒न्द्रा॒ग्रः । वैश्व॑देवः । म॒रु॒त्व॒तीयाः । मा॒हेन्द्रः ।
आ॒दि॒त्यः । सा॒वि॒त्रः । सा॒र॒स्व॒तः । पौ॒ष्णः । पा॒त्नी॒व॒तः । हा॒रि॒यो॒ज॒नः ॥

agm̐śuḥ | raśmiḥ | adābhyaḥ | adhipatiḥ | upāgm̐śuḥ |
antaryāmaḥ | aindraṁvāyavaḥ | maitravaruṇaḥ | āśvinaḥ |
pratiprasthānaḥ | śukraḥ | manthī | āgrayanaḥ |
vaiśvadevaḥ | dhruvaḥ | vaiśvānaraḥ | ṛtugrahāḥ |
atigrāhyāḥ | aindrāgnaḥ | vaiśvadevaḥ | marutvatīyāḥ |
māhendraḥ | ādityaḥ | sāvitraḥ | sārasvataḥ | pauṣṇaḥ |
pātnīvataḥ | hāriyojanaḥ ॥

Anuvāka 8

By *yajña* is meant both the one happening in our subtle body and the external or outer *yajña* involving the physical fire, ghee etc. Each accompaniment in the external *yajña* has a correspondence in the internal *yajña* with its associated power; the prayer here is for the manifestation of those powers in us. For instance the first one in the list here is *idhma*, the fuel. In the external *yajña*, it is the kindling sticks. The prayer, 'may *yajña* make these sticks perfect or available in plenty' is trite. But the fuel here is our inner force which drives all our external works. Clearly only the inner *yajña* can make this force perfect or harmonious.

1 इध्मश्च॑ मे॒ ब॒र्हिश्च॑ मे॒ वेदि॑श्च॒ मे॒
idhmaśca me barhiśca me vediśca me

Fuel, grass strew, the altar,

2 धिष्णि॑याश्च॒ मे॒ स्रुच॑श्च॒ मे॒ चम॑साश्च॒ मे॒
dhiṣṇiyāśca me srucaśca me camasāśca me

minor altars or acts of comprehension, ladles (uplifted aspiration), camasā bowl (to collect Soma),

3 ग्रावा॑णश्च॒ मे॒ स्वर॑वश्च॒ म॒ उप॑र॒वाश्च॑ मे॒
grāvāṇaśca me svaravaśca ma uparavāśca me

pressing stones (vajra), the sounds (rava) from the world of light, the sounds (heard) nearby,

4 अधि॑षव॒णे च॒ मे॒ द्रो॑णक॒ल॒शश्च॑ मे॒
adhiṣavaṇe ca me droṇakalaśaśca me

the two platters (heaven and earth), the pot for storing Soma (body),

5 वा॒य॒व्यानि॑ च॒ मे॒ पू॒त॒भृच्च॑ म॒
vāyavyāni ca me pūtabhṛcca ma

Vāyu, bearing the purified Soma,

6 आध॑व॒नीय॑श्च॒ म॒ आग्नी॑ध्रं च॒ मे॒
ādhaṇīyāśca ma āgnīdhraṁ ca me

mixing bowl, Āgnīdhra altar,

7 ह॒वि॒र्धानं॑ च॒ मे॒ गृ॒हाश्च॑ मे॒
havirdhānaṁ ca me grhāśca me

oblation holder, house,

8 सद॑श्च॒ मे॒ पुरो॑डाशा॑श्च॒ मे॒ प॒च॒ताश्च॑ मे॒
sadaśca me puroḍāśāśca me pacatāśca me

seats for Gods, puroḍāśā cakes, cooked offerings,

9 अवभृथश्च॑ मे स्वगाकारश्च॑ मे ॥८॥

avabhṛthaśca me svagākāraśca me ॥8॥

(act which grants protection) final bath, svāhā chant.

Single words (of items praid for)

इ॒ध्मः । ब॒र्हिः । वे॒दिः । धि॒ष्णि॒याः । स्रु॒चः । च॒म॒साः । ग्रा॒वा॒णः । स्वर॑वः । उ॒पर॑वाः ।
अ॒धि॒ष॒व॒णे । द्रो॒ण॒क॒ल॒शः । वा॒य॒व्या॒नि । पू॒त॒भृ॒त् । आ॒ध॒व॒नी॒यः । आ॒ग्नी॑ध्रम् । ह॒वि॒र्धा॒नम् ।
गृ॒हाः । स॒दः । पु॒रो॒डा॒शाः । प॒च॒ताः । अ॒व॒भृ॒थः । स्व॒गा॒का॒रः ॥

idhmaḥ | barhiḥ | vediḥ | dhiṣṇiyāḥ | srucaḥ | camasāḥ |
grāvāṇaḥ | svaravaḥ | uparavāḥ | adhiṣavāṇe |
droṇakalaśaḥ | vāyavyāni | pūtabhṛt | ādhavanīyaḥ |
āgnīdhram | havirdhānam | grhāḥ | sadaḥ | puroḍāśāḥ |
pacatāḥ | avabhṛthaḥ | svagākāraḥ ॥

Anuvāka 9

This anuvāka mentions the powers of Light and sound which are closely connected. It begins with Agni who is intimately associated with the potent word (Vāk), then comes his blaze which spreads the Agni power; next comes the ṛk mantra, the mantra of illumination; then comes Sūrya, the highest light which he gives to all seekers etc. It includes Prāṇa, Aśvamedha etc., because these powers are intimately associated with the mantra. Of course, the list includes the yajus mantra, the stoma chants (a particular way of chanting Sāma mantrās), some specific types of Sāma chants like the Bṛhat and Rathantara. It mentions also the power of askesis (tapas) and the initiation or consecration (dīkṣā) which is the starting point for the understanding of the power of mantra.

1 अग्निश्च मे घर्मश्च मेऽर्कश्च मे सूर्यश्च मे

agnīśca me gharmaśca me'rkaśca me sūryaśca me

Agni, the blaze, hymns of illumination (arka), Sūrya,

2 प्राणश्च मेऽश्वमेधश्च मे पृथिवी च मे

prāṇaśca me'śvamedhaśca me pṛthivī ca me

life-force or prāṇa, intelligence of Life-force (Aśvamedha), earth,

3 अदितिश्च मे दितिश्च मे द्यौश्च मे

aditiśca me ditiśca me dyauśca me

Aditi, Diti, Heaven (dyau),

4 शक्वीरङ्गुलयो दिशश्च मे यज्ञेन कल्पन्ताम

śakvāriraṅgulaḥ yo diśaśca me yajñena kalpantām

the space (diśa) of skilful (aṅguli) and harmonious metres (śakvārī), may all these powers develop in me.

5 ऋक् मे साम च मे

ṛkca me sāma ca me

Ṛk (the verse of light) (mantrās), sāman (mantrās),

6 स्तोमश्च मे यजुश्च मे दीक्षा च मे

stomaśca me yajuśca me dīkṣā ca me

stoma hymns, yajus mantrās, initiation (word),

7 तपश्च म ऋतुश्च मे व्रतं च मे

tapaśca ma ṛtuśca me vratam ca me

askesis, the Divine Timing, law of workings (vrata),

8 अहोरात्रयोर्वृष्ट्या बृहद्रथन्तरे च मे

ahorātrayorvṛṣṭyā bṛhadrathantare ca me

shower of energies of day and night (caused by) the Bṛhat and Rathantara (Sāman),

9 यज्ञेन कल्पेताम् ॥९॥

yajñena kalpetām ||9||

may all these powers manifest in me through yajña.

Single words (of items praid for)

अग्निः । घर्मः । अर्कः । सूर्यः । प्राणः । अश्वमेधः । पृथिवी । अदितिः । दितिः । द्यौः ।
शक्रीः । अङ्गुलयः । दिशः । ऋक् । साम । स्तोमः । यजुः । दीक्षा । तपः । ऋतुः । व्रतम् ।
अहोरात्रयोः । वृष्ट्या । बृहद्रथन्तरे ॥

agnih | gharmah | arkah | sūryah | prāṇah | aśvamedhah |
pṛthivī | aditiḥ | ditiḥ | dyauḥ | śakvarīḥ | aṅgulayah |
diśah | ṛk | sāma | stomah | yajuh | dīkṣā | tapah | ṛtuḥ |
vratam | ahorātrayoh | vṛṣṭyā | bṛhadrathantare ||

Anuvāka 10

This anuvāka has been divided (by Dr. R.L. Kashyap) into two parts, part (i) and part (ii). For the ritualist, the part (i) consists of a list of animals mainly calves, male and female, of various ages such as one and a half year, two year, two and a half year etc. The list ends with the barren cow, the cow that miscarries etc., whose presence seems strange in this anuvāka entitled 'vasordhāra', 'shower of felicities'. Viewed symbolically, each entry represents a type of human being at a certain stage of development indicated by age. Similarly barrenness or miscarriage represents lack of harmony. The prayer is, 'may all these human beings be filled with appropriate powers needed for their development and removal of inharmonies like barrenness'.

The second part (which starts from line 9 below) is more interesting. It specifically mentions the prayer for perfection of our principal prāṇa energies, our senses, mind and the soul also. The ṛṣi here recognizes that even though the soul is perfect, it is covered by impurities of our thoughts etc. Here clearly there is an allusion to the theory of adhyāsa (superposition) developed by Āchārya Śankara in great detail. Finally it declares, 'may yajña become perfect by yajña'.

1 गर्भा॑श्च मे व॒त्साश्च॑ मे त्र्य॒वि॒श्व मे त्र्य॒वी च॑ मे
garbhāśca me vatsāśca me tryaviśca me tryavī ca me
(Power of) embryo, the calves, one and a half year old male, one and a half year old female,

2 दित्य॒वाट् च॑ मे दित्यो॒ही च॑ मे
dityavāṭ ca me dityauhī ca me
(power of) two years old male and female,

3 पञ्चा॑विश्व मे पञ्चा॒वी च॑ मे
pañcāviśca me pañcāvī ca me
(power of) two and a half years old male and female,

4 त्रिव॒त्साश्च॑ मे त्रिव॒त्सा च॑ मे
trivatsaśca me trivatsā ca me
(power of) three years old male and female,

5 तुर्य॒वाट् च॑ मे तुर्यो॒ही च॑ मे
turyavāṭ ca me turyauhī ca me
three and half a years old male and female,

6 पष्ठ॒वाट् च॑ मे पष्ठो॒ही च॑ म
paṣṭhavāṭ ca me paṣṭhauhī ca ma
four years old male and female,

7 उ॒क्षा च॑ मे व॒शा च॑ म ऋष॒भश्च॑ मे
ukṣā ca me vaśā ca ma ṛṣabhaśca me
bull (of diffusing energy), barren-cow, powerful ox (ṛṣabha),

8 वेहच्च मेऽनद्धाञ्च मे धेनुश्च म
 veḥaccā me'naḍvāñcā me dhenuścā ma
 (power of) Cow that miscarries, bullock and the milch-cow;

9 आयुर्यज्ञेन कल्पतां प्राणो यज्ञेन कल्पताम्
 āyuryajñena kalpatām prāṇo yajñena kalpatām
 may life become perfect by yajña, may prāṇa become perfect by yajña,

10 अपानो यज्ञेन कल्पतां व्यानो यज्ञेन कल्पतां
 apāno yajñena kalpatām vyāno yajñena kalpatām
 may apāna become perfect by yajña, may vyāna become perfect by yajña,

11 चक्षुर्यज्ञेन कल्पतां श्रोत्रं यज्ञेन कल्पतां
 cakṣuryajñena kalpatāṅ śrotrām yajñena kalpatām
 may eyes become perfect by yajña, may ears become perfect by yajña,

12 मनो यज्ञेन कल्पतां वाग्यज्ञेन कल्पताम्
 mano yajñena kalpatām vāgyajñena kalpatām
 may mind become perfect by yajña, may speech become perfect by yajña,

13 आत्मा यज्ञेन कल्पतां यज्ञो यज्ञेन कल्पताम् ॥ १० ॥
 ātmā yajñena kalpatām yajño yajñena kalpatām ॥10॥
 may the soul become perfect by yajña, may yajña become perfect by yajña.

Single words (of items praid for)

गर्भाः । वत्साः । त्र्यविः । त्र्यवी । दित्यवाट् । दित्यौही । पञ्चाविः । पञ्चावी । त्रिवत्सः ।
त्रिवत्सा । तुर्यवाट् । तुर्यौही । पष्ठवात् । पष्ठौही । उक्षा । वशा । ऋषभः । वेहत् । अनङ्गान् ।
धेनुः । आयुः । प्राणः । अपानः । व्यानः । चक्षुः । श्रोत्रम् । मनः । वाक् । आत्मा । यज्ञः ॥

garbhāḥ | vatsāḥ | tryaviḥ | tryavī | dityavāt | dityauhī |
pañcāvīḥ | pañcāvī | trivatsaḥ | trivatsā | turyavāt |
turyauhī | paṣṭhavāt | paṣṭhauhī | ukṣā | vaśā | ṛṣabhaḥ |
vehat | anaṅgān | dhenuḥ | āyuh | prāṇaḥ | apānaḥ |
vyānaḥ | cakṣuḥ | śrotram | manaḥ | vāk | ātmā | yajñaḥ ॥

Anuvāka 11

May the powers associated with these integers manifest in me; for example, one stands for the absolute, three stands for the powers of the three lower planes, three upper planes, etc.

1 एका॑ च मे॒ तिस्रश्च॑ मे॒ पञ्च॑ च मे
ekā ca me t̥israśca me pañca ca me

One, three, five,

2 सप्त॑ च मे॒ नव॑ च म॒ एका॑दश च मे
sapta ca me navā ca ma ekādaśa ca me

seven, nine, eleven,

3 त्रयो॑दश च मे॒ पञ्चदश॑ च मे॒ सप्तदश॑ च मे
trayodaśa ca me pañcadaśa ca me saptadaśa ca me

thirteen, fifteen, seventeen,

4 नव॑दश च म॒ एक॑विंशतिश्च मे
navadaśa ca ma ekaviṁśatiśca me

nineteen, twenty one,

5 त्रयो॑विंशतिश्च मे॒ पञ्चविंशतिश्च॑ मे
trayovigṁśatiśca me pañcavigṁśatiśca me

twenty three, twenty five,

6 सप्त॑विंशतिश्च मे॒ नव॑विंशतिश्च म॒
saptavigṁśatiśca me navavigṁśatiśca ma

twenty seven, twenty nine,

7 एक॑त्रिंशच्च मे॒ त्रय॑स्त्रिंशच्च मे
ekatrigrṁśacca me trayāstrigrṁśacca me

thirty one, thirty three;

8 चत॑स्रश्च मे॒ ष्ठी च॑ मे॒ द्वाद॑श च मे
catasraśca me ṣṭhau ca me dvādaśa ca me

four, eight, twelve,

9 षोड॑श च मे॒ विंश॑तिश्च मे
ṣoḍaśa ca me vigṁśatiśca me

sixteen, twenty,

10 चतु॑र्विंशतिश्च मे॒ षट्श॑विंशतिश्च मे
caturvigṁśatiśca me ṣṭāvigṁśatiśca me

twenty four, twenty eight,

11 द्वात्रिंशच्च मे षट्त्रिंशच्च मे
 dvātriṅśacca me ṣaṭtriṅśacca me
thirty two, thirty six,

12 चत्वारिंशच्च मे चतुश्चत्वारिंशच्च मे
 catvāriṅśacca me catuścatvāriṅśacca me
forty, forty four,

13 अष्टाचत्वारिंशच्च मे
 aṣṭācatvāriṅśacca me
forty eight,

14 वाजश्च प्रसवश्चापिजश्च
 vājaśca prasavaścāpijaśca
opulence, the origination, repeated birth or production (apija),

15 क्रतुश्च सुवश्च मूर्द्धा च व्यशिन्यश्च
 kratuśca suvaśca mūrdhā ca vyaśniyaśca
will, light, head or mental power, that which is present in the all-pervading ākāśa,

16 आन्त्यायनश्चान्त्यश्च
 āntyāyanaścāntyaśca
the final-offering, the last,

17 भौवनश्च भुवनश्चाधिपतिश्च ॥ ११ ॥
 bhauvanaśca bhuvanaścādhipatiśca ||11||
manifestation of being, the being, the overlord, (prosper through yajña). May all this become perfect in me through yajña.

Single words (of items praid for)

एका॑ । ति॒स्रः । प॒ञ्च । स॒प्त । न॒व । एका॑दश । त्रयो॑दश । प॒ञ्चद॑श । स॒प्तद॑श । न॒वद॑श ।
 एक॑विंशतिः । त्रयो॑विंशतिः । प॒ञ्चविं॑शतिः । स॒प्तविं॑शतिः । न॒वविं॑शतिः ।
 एक॑त्रिंशत् । त्रय॑स्त्रिंशत् । चत॑स्रः । अ॒ष्टौ । द्वा॑दश । षोड॑श । वि॒ंशतिः । चतु॑र्विंशतिः ।
 अ॒ष्टाविं॑शतिः । द्वा॒त्रिंशत् । षड्त्रिं॑शत् । च॒त्वारि॑ंशत् । चतु॑श्चत्वारिंशत् ।
 अ॒ष्टाच॑त्वारिंशत् । वाजः । प्र॒सवः । अ॒पिजः । क्रतुः । सु॒वः । मूर्द्धा॑ । व्य॒श्जयः ।
 आ॒न्त्या॒यनः । अन्त्यः । भौ॒वनः । भु॒वनः । अधि॑पतिः ॥

ekā | tisrah | pañca | sapta | navā | ekādaśa | trayodaśa |
 pañcadaśa | saptaśaśa | navadaśa | ekavigmśatih |
 trayovigmśatih | pañcavigmśatih | saptavigmśatih |
 navavigmśatih | ekatrigmśat | trayastrigmśat | catasrah |
 aṣṭau | dvādaśa | ṣoḍaśa | vigmśatih | caturvigmśatih |
 aṣṭāvigmśatih | dvātrigmśat | ṣaṭtrigmśat | catvārigmśat |
 catuścatvārigmśat | aṣṭācatvārigmśat | vājah | prasavaḥ |
 apijah | kratuḥ | suvaḥ | mūrddhā | vyaśñiyah |
 āntyāyanah | antyah | bhauvanah | bhuvanah |
 adhipatih ॥

Concluding mantrās

These mantrās are recited after reciting the Camakam hymn.

1 इडा देवहूर्मनुर्यज्ञनीर्बृहस्पतिरुक्थामदानि शगंसिषद्विश्वेदेवाः सूक्त्वाचः
iḍā devahūrmanuryajñanīrbṛhaspatirukthāmādāni
śagmsiṣadvīśvedevāḥ sūktavācaḥ

May Idā summon the Gods, may Manu lead the sacrifice, may Bṛhaspati chant the hymns and acclamations; the All-gods are reciters of the hymns.⁸

2 पृथिविमातर्मा मां हिगंसीः
pṛthivimātarmā mā hīgmsīḥ

O Earth mother, protect me.

3 मधु मनिष्ये मधु जनिष्ये
madhu maniṣye madhu janiṣye

I shall think of delight (honey), honey I shall produce,

4 मधु वक्ष्यामि मधु वदिष्यामि
madhu vakṣyāmi madhu vadiṣyāmi

honey I shall proclaim, honey I shall speak,⁹

⁸ This verse indicates that all the different Gods perform the different aspects of yajña.

⁹ madhu: honey, delight of existence

5 मधुमतीं देवेभ्यो वाचमुद्यासगं शुश्रूषेण्यां मनुष्येभ्यः

madhumatīm devebhyo vācamudyāsagm śuśrūṣeṇyām
manuṣyēbhyaḥ

may I utter speech full of delight for the gods, and (may I utter speech) which is a delight to the ears (śuśrūṣaṇa) of men and acceptable to men.

6 तं मां देवा अवन्तु शोभायै पितरोऽनुमदन्तु ॥

taṁ mā devā avantu śobhāyai pitaro'numadantu ॥

May the Gods enhance me with the forms of beauty, may the Pitṛs rejoice in me.¹⁰

¹⁰ This verse is one of the earliest prayers for the enhancement of beauty in all its forms.

Anuvāka 1- 11 with phonetic changes of anusvāra and visarga

अग्नाविष्णुसजोषसेमावर्धन्तु वाङ् गिरः । द्युम्नैर्वाजेभिरागतम् ॥

वाजश्च मे प्रसवश्च मे प्रयतिश्च मे प्रसितिश्च मे धीतिश्च मे क्रतुश्च मे स्वरश्च मे श्लोकश्च मे श्रावश्च मे श्रुतिश्च मे ज्योतिश्च मे सुवश्च मे प्राणश्च मेऽपानश्च मे व्यानश्च मेऽसुश्च मे चित्तञ्च मे आधीतञ्च मे वाक्क मे मनश्च मे चक्षुश्च मे श्रोत्रञ्च मे दक्षश्च मे बलञ्च मे ओजश्च मे सहश्च मे आयुश्च मे जरा च मे आत्मा च मे तनूश्च मे शर्म च मे वर्म च मेऽङ्गानि च मेऽस्थानि च मे परूग्धि च मे शरीराणि च मे ॥ १ ॥

ज्यैष्ठ्यञ्च मे आधिपत्यञ्च मे मन्युश्च मे भामश्च मेऽमश्च मेऽम्भश्च मे जेमा च मे महिमा च मे वरिमा च मे प्रथिमा च मे वर्षा च मे द्राघुया च मे वृद्धञ्च मे वृद्धिश्च मे सत्यञ्च मे श्रद्धा च मे जगच्च मे धनञ्च मे वशश्च मे त्विषिश्च मे क्रीडा च मे मोदश्च मे जातञ्च मे जनिष्यमाणञ्च मे सूक्तञ्च मे सुकृतञ्च मे वित्तञ्च मे वेद्यञ्च मे भूतञ्च मे भविष्यच्च मे सुगञ्च मे सुपथञ्च मे ऋद्धञ्च मे ऋद्धिश्च मे क्लृप्तञ्च मे क्लृप्तिश्च मे मतिश्च मे सुमतिश्च मे ॥ २ ॥

शञ्च मे मयश्च मे प्रियञ्च मेऽनुकामश्च मे कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रञ्च मे श्रेयश्च मे वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे द्रविणञ्च मे यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे विश्वञ्च मे महश्च मे सन्विच्च मे ज्ञात्रञ्च मे सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरञ्च मे लयश्च मे ऋतञ्च मेऽमृतञ्च मेऽयक्ष्मञ्च मेऽनामयच्च मे जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वञ्च मेऽनमित्रञ्च मेऽभयञ्च मे सुगञ्च मे शयनञ्च मे सूषा च मे सुदिनञ्च मे ॥ ३ ॥

ऊर्क मे सूनृता च मे पयश्च मे रसश्च मे घृतञ्च मे मधु च मे सग्धिश्च मे सपीतिश्च मे कृषिश्च मे वृष्टिश्च मे जैत्रञ्च मे औद्भिद्यञ्च मे रयिश्च मे रायश्च मे पुष्टञ्च मे पुष्टिश्च मे विभु च मे प्रभु च मे बहु च मे भूयश्च मे पूर्णञ्च मे पूर्णतरञ्च मेऽक्षितिश्च मे कूयवाश्च मेऽन्नञ्च मेऽक्षुच्च मे व्रीहयश्च मे यवाश्च मे माषाश्च मे तिलाश्च मे मुद्गाश्च मे खल्वाश्च मे गोधूमाश्च मे मसुराश्च मे प्रियङ्गवश्च मेऽणवश्च मे श्यामाकाश्च मे नीवाराश्च मे ॥ ४ ॥

अश्मा च मे मृत्तिका च मे गिरयश्च मे पर्वताश्च मे सिकताश्च मे वनस्पतयश्च मे हिरण्यञ्च मेऽयश्च मे सीसञ्च मे त्रपुश्च मे श्यामञ्च मे लोहञ्च मेऽग्निश्च मे आपश्च मे वीरुधश्च मे ओषधयश्च मे कृष्टपच्यञ्च मेऽकृष्टपच्यञ्च मे ग्राम्याश्च मे पशव आरण्याश्च यज्ञेन कल्पन्ताम् वित्तञ्च मे वित्तिश्च मे भूतञ्च मे भूतिश्च मे वसु च मे वसतिश्च मे कर्म च मे शक्तिश्च मेऽर्थश्च मे एमश्च मे इतिश्च मे गतिश्च मे ॥ ५ ॥

अग्निश्च मे इन्द्रश्च मे सोमश्च मे इन्द्रश्च मे सविता च मे इन्द्रश्च मे सरस्वती च मे इन्द्रश्च मे पूषा च मे इन्द्रश्च मे बृहस्पतिश्च मे इन्द्रश्च मे मित्रश्च मे इन्द्रश्च मे वरुणश्च मे इन्द्रश्च मे त्वष्टा च मे इन्द्रश्च मे धाता च मे इन्द्रश्च मे विष्णुश्च मे इन्द्रश्च मेऽश्विनौ च मे इन्द्रश्च मे मरुतश्च मे इन्द्रश्च मे विश्वे च मे देवा इन्द्रश्च मे पृथिवी च मे इन्द्रश्च मेऽन्तरिक्षं च मे इन्द्रश्च मे द्यौश्च मे इन्द्रश्च मे दिशश्च मे इन्द्रश्च मे मूर्धा च मे इन्द्रश्च मे प्रजापतिश्च मे इन्द्रश्च मे ॥ ६ ॥

अगंशुश्च मे रश्मिश्च मेऽदाभ्यश्च मेऽधिपतिश्च म उपागंशुश्च मेऽन्तर्यामश्च म ऐन्द्रवायवश्च मे
मैत्रावरुणश्च म आश्विनश्च मे प्रतिप्रस्थानश्च मे शुक्रश्च मे मन्थी च म आग्रयणश्च मे वैश्वदेवश्च मे
ध्रुवश्च मे वैश्वानरश्च म ऋतुग्रहाश्च मेऽतिग्राह्याश्च म ऐन्द्राग्रश्च मे वैश्वदेवश्च मे मरुत्वतीयाश्च मे
माहेन्द्रश्च म आदित्यश्च मे सावित्रश्च मे सारस्वतश्च मे पौष्णश्च मे पात्नीवतश्च मे हारियोजनश्च
मे ॥७॥

इध्मश्च मे बर्हिश्च मे वेदिश्च मे धिष्ण्याश्च मे स्रुचश्च मे चमसाश्च मे ग्रावाणश्च मे स्वरवश्च म
उपरवाश्च मेऽधिषवणे च मे द्रोणकलशश्च मे वायव्यानि च मे पूतभृच्च म आधवनीयश्च म
आग्नीध्रञ्च मे हविर्धानञ्च मे गृहाश्च मे सदश्च मे पुरोडाशाश्च मे पचताश्च मेऽवभृथश्च मे
स्वगाकारश्च मे ॥८॥

अग्निश्च मे घर्मश्च मेऽर्कश्च मे सूर्यश्च मे प्राणश्च मेऽश्वमेधश्च मे पृथिवी च मेऽदितिश्च मे दितिश्च मे
द्यौश्च मे शकरीरङ्गुलयो दिशश्च मे यज्ञेन कल्पन्तामृक्कं मे सामं च मे स्तोमंश्च मे यजुश्च मे दीक्षा च
मे तपश्च म ऋतुश्च मे व्रतञ्च मेऽहोरात्रयोर्वृष्ट्या बृहद्रथन्तरे च मे यज्ञेन कल्पेताम् ॥९॥

गर्भाश्च मे वत्साश्च मे त्र्यविश्च मे त्र्यवी च मे दित्यवाट् च मे दित्यौही च मे पञ्चाविश्च मे पञ्चावी च
मे त्रिवत्सश्च मे त्रिवत्सा च मे तुर्यवाट् च मे तुर्यौही च मे पष्ठवाट् च मे पष्ठौही च म उक्षा च मे
वशा च म ऋषभश्च मे वेहच्च मेऽनङ्गाच्च मे धेनुश्च म आयुर्यज्ञेन कल्पताम् प्राणो यज्ञेन

कल्पतामपानो यज्ञेन कल्पताम् व्यानो यज्ञेन कल्पताञ्च चक्षुर्यज्ञेन कल्पताग् श्रोत्रं यज्ञेन कल्पताम्
मनो यज्ञेन कल्पताम् वाग्यज्ञेन कल्पतामात्मा यज्ञेन कल्पतां यज्ञो यज्ञेन कल्पताम् ॥१०॥

एका च मे तिस्रश्च मे पञ्च च मे सप्त च मे नव च म एकादश च मे त्रयोदश च मे पञ्चदश च मे
सप्तदश च मे नवदश च म एकविंशतिश्च मे त्रयोविंशतिश्च मे पञ्चविंशतिश्च मे सप्तविंशतिश्च
मे नवविंशतिश्च म एकत्रिंशच्च मे त्रयस्त्रिंशच्च मे चतस्रश्च मेऽष्टौ च मे द्वादश च मे षोडश च
मे विंशतिश्च मे चतुर्विंशतिश्च मेऽष्टाविंशतिश्च मे द्वात्रिंशच्च मे षड्विंशच्च मे चत्वारिंशच्च मे
चतुश्चत्वारिंशच्च मेऽष्टाचत्वारिंशच्च मे वाजश्च प्रसवश्चापिजश्च क्रतुश्च सुवश्च मूर्द्धा च
व्यश्रिज्यश्चान्त्यायनश्चान्त्यश्च भौवनश्च भुवनश्चाधिपतिश्च ॥११॥

इडा देवहर्मनुर्यज्ञनीर्बृहस्पतिरुक्थामदानि शगंसिषद्विधेदेवास सूक्तवाचः पृथिविमातर्मा मां
हिगंसीर्मधु मनिष्ये मधु जनिष्ये मधु वक्ष्यामि मधु वदिष्यामि मधुमतीन् देवेभ्यो वाचमुद्यासगं
शुश्रूषेणाम मनुष्येभ्यस्ताम् मां देवा अवन्तु शोभायै पितरोऽनुमदन्तु ॥

agnāviṣṇū sajoṣasemāvārdhantu vāṅ girāḥ |

dyumnairvājebhirāgatam ||

vājaśca me prasavaśca me prayatiśca me prasitiśca me dhitiśca me
kratuśca me svaraśca me ślokaśca me śrāvaśca me śrutiśca me
jyotiśca me suvaśca me prāṇaśca me pānaśca me vyānaśca me suśca
me cittaṅ ca ma ādhitaṅ ca me vākca me manaśca me cakṣuśca me
śrotraṅ ca me dakṣaśca me balaṅ ca ma ojaśca me sahaśca ma āyuśca
me jarā ca ma ātmā ca me tanuśca me śarma ca me varma ca
me ṅgāni ca me sthāni ca me parūgmṣi ca me śarīrāni ca me ||1||

jyaiṣṭhyaṅ ca ma ādhipatyaṅ ca me manyuśca me bhāmaśca
me maśca me mbhaśca me jemā ca me mahimā ca me varimā ca me
prathimā ca me varṣmā ca me drāghuyā ca me vṛddhaṅ ca me
vṛddhiśca me satyaṅ ca me śraddhā ca me jagacca me dhanaṅ ca me
vaśca me tviṣiśca me krīḍā ca me modaśca me jātaṅ ca me
janiṣyamāṇaṅ ca me sūktaṅ ca me sukṛtaṅ ca me vittaṅ ca me
vedyaṅ ca me bhūtaṅ ca me bhaviṣyacca me sugaṅ ca me supathaṅ
ca ma ṛddhaṅ ca ma ṛddhiśca me klptaṅ ca me klptiśca me matiśca
me sumatiśca me ||2||

śaṅ ca me mayaśca me priyaṅ ca me nukāmaśca me kāmaśca me
saumanaśca me bhadrāṅ ca me śreyaśca me vasyaśca me yaśca

me bhagaśca me draviṇaṅ ca me yantā ca me dhartā ca me kṣemaśca
me dhṛtiśca me viśvaṅ ca me mahaśca me samvicca me jñātraṅ ca me
sūśca me prasūśca me siraṅ ca me layaśca ma rtaṅ ca me mṛtaṅ ca
me yakṣmaṅ ca me nāmayacca me jīvātuśca me dirghāyutvaṅ ca
me namitraṅ ca me bhayaṅ ca me sugaṅ ca me śayanaṅ ca me sūṣā ca
me sudinaṅ ca me ||3||

ūrka ca me sūnṛtā ca me payaśca me rasaśca me ghṛtaṅ ca me madhu
ca me sagdhiśca me sapitiśca me kṛṣiśca me vṛṣtiśca me jaitraṅ ca ma
audbhīdyaṅ ca me rayiśca me rāyaśca me puṣṭaṅ ca me puṣṭiśca me
vibhu ca me praḥhu ca me bahu ca me bhūyaśca me pūrṇaṅ ca me
pūrṇataraṅ ca me kṣitiśca me kūyavāśca me nnaṅ ca me kṣucca me
vṛihayaśca me yavāśca me māśāśca me tilāśca me mudgāśca me
khalvāśca me godhūmāśca me masurāśca me priyaṅgavaśca
me ṇavaśca me śyāmākāśca me nīvārāśca me ||4||

āsmā ca me mṛttikā ca me girayaśca me parvatāśca me sikatāśca me
vanaspatayaśca me hiraṇyaṅ ca me yaśca me sīsaṅ ca me trapuśca
me śyāmaṅ ca me lohaṅ ca me gniśca ma āpaśca me vīrudhaśca ma
ośadhayaśca me kṛṣṭapacyaṅ ca me kṛṣṭapacyaṅ ca me grāmyāśca
me paśava āraṇyāśca yajñena kalpantām vittaṅ ca me vittiśca me
bhūtaṅ ca me bhūtiśca me vasu ca me vasatiśca me karma ca me
śaktiśca me rthaśca ma emaśca ma itiśca me gatiśca me ||5||

agnīścā ma indraśca me somāśca ma indraśca me savitā ca ma
 indraśca me sarasvatī ca ma indraśca me pūṣā ca ma indraśca me
 bṛhaspatiśca ma indraśca me mitraśca ma indraśca me varuṇāśca ma
 indraśca me tvaṣṭā ca ma indraśca me dhātā ca ma indraśca me
 viṣṇuśca ma indraśca me śvinau ca ma indraśca me marutaśca ma
 indraśca me viśve ca me devā indraśca me pṛthivī ca ma indraśca
 me'ntarikṣam ca ma indraśca me dyauśca ma indraśca me diśāśca
 ma indraśca me mūrddhā ca ma indraśca me prajāpatiśca ma
 indraśca me ||6||

agnīścā me raśmiśca me dābhyaśca me dhīpatiśca ma upāgnīścā
 me'ntaryāmaśca ma aindravāyavaśca me maitravaruṇāśca ma
 āśvinaśca me pratiprasthānaśca me śukraśca me manthī ca ma
 āgrayaṇāśca me vaiśvadevaśca me dhruvaśca me vaiśvānaraśca ma
 ṛtugrahāśca me tigrāhyāśca ma aindrāgnaśca me vaiśvadevaśca me
 marutvatīyāśca me mähendraśca ma ādityaśca me sāvitraśca me
 sārasvataśca me pauṣṇāśca me pātnivataśca me hāriyojanaśca
 me ||7||

idhmaśca me barhiśca me vediśca me dhiṣṇiyāśca me srucāśca me
 camaśca me grāvāṇāśca me svarāvaśca ma uparavāśca
 me dhiṣavaṇe ca me droṇakalaśca me vāyavyāni ca me pūtabhṛcca
 ma ādhavanīyāśca ma āgnīdhraṇ ca me havirdhānaṇ ca me grhāśca

me sadaśca me purodāśāśca me pacatāśca me'vabhṛthaśca me
 svagākāraśca me ||8||

agnīśca me gharmaśca me rkaśca me sūryaśca me prāṇāśca
 me'śvamedhaśca me pṛthivī ca me ditiśca me ditiśca me dyauśca me
 śakvariraṅgulayo diśāśca me yajñena kalpatāmṛkca me sāmā ca me
 stomaśca me yajuśca me dīkṣā ca me tapaśca ma ṛtuśca me vrataṇ ca
 me'horātrayorvrṣṭyā bṛhadrathantare ca me yajñena kalpetām ||9||

garbhāśca me vatsāśca me tryaviśca me tryavī ca me dityavāṭ ca me
 dityauhī ca me pañcāviśca me pañcāvī ca me trivatsaśca me trivatsā
 ca me turyavāṭ ca me turyauhī ca me paṣṭhavāṭ ca me paṣṭhauhī ca
 ma ukṣā ca me vaśā ca ma ṛṣabhaśca me vehacca me'naḍvāñca me
 dhenuśca ma āyuryajñena kalpatām prāṇo yajñena kalpatāmapāno
 yajñena kalpatām vyāno yajñena kalpatāñ cakṣuryajñena kalpatāg
 śrotram yajñena kalpatām manō yajñena kalpatām vāgyajñena
 kalpatāmātmā yajñena kalpatām yajño yajñena kalpatām ||10||

ekā ca me tīraśca me pañca ca me sapta ca me navā ca ma ekādaśa
 ca me trayodaśa ca me pañcadaśa ca me saptadaśa ca me navādaśa
 ca ma ekavigmśatiśca me trayovigimśatiśca me pañcavigimśatiśca me
 saptavigimśatiśca me navavigimśatiśca ma ekatrigimśacca me
 trayastrigimśacca me catasraśca me ṣṭau ca me dvādaśa ca me ṣoḍaśa

ca me vigṁśatiśca' me caturvigṁśatiśca me'ṣṭāvigṁśatiśca me
 dvātrigṁśacca me ṣaṭtrigṁśacca me catvārigṁśacca' me
 catuścatvārigṁśacca me'ṣṭācatvārigṁśacca me vājaśca
 prasavaścāpijaśca kratuśca suvaśca mūrddhā ca
 vyaśñiyaścāntyāyanaścāntyaśca bhauvanaśca bhuvanaścādhipatiśca
 ||11||

iḍā devahūrmanuryajñanīrbr̥haspatīrukthāmadānī
 śagṁsiṣadviśvedevās sūktavācaḥ pṛthivimātarmā mā higṁsīrmadhu
 maṣye madhu janīye madhu vakṣyāmi madhu vadiṣyāmi
 madhumatin̄ devebhyo vācamudyāsagṁ śuśrūṣeṇyām
 maṣyeḥbhyastam mā devā avantu śobhāyai pitaro'numadantu ||